

11 Bestämd form

Adjektivet slutar på **-a = bestämd form** (= samma som pluralformen) direkt efter bl.a.

den (här, där)	det (här, där)	de (här, där)	
min	mitt	mina	= possessiva pronomen
etc.			
Evas	Evas	Evas	= s-genitiv

<i>en-ord</i>	<i>ett-ord</i>	<i>plural</i>
den stora bilen	det stora huset	de stora bilarna
min stora bil	mitt stora hus	mina stora bilar
Evas stora bil	Pers stora hus	Åkes stora bilar

OBS! adjektivet **liten**

den lilla pojken	det lilla barnet	de små pojkarna
din lilla pojke	ditt lilla barn	dina små pojkar
Evas lilla pojke	Pers lilla barn	Åkes små pojkar

OBS!

Ibland slutar den bestämda formen i singular på **-e** framför maskulina substantiv, t.ex. den gamle mannen, den lille pojken.

12 Obestämnd och bestämd form

Skriv rätt form av de adjektiv som står inom parentes. Se exempel.

- 1 Jag har inte så mycket pengar. Finns det ingen billig, begagnad cykel?
(billig)
- 2 Du får inte köpa den här _____ jackan. Den kostar för mycket. (dyr)
- 3 – Jag skulle vilja ha ett _____ skärp. (brun)
– Du kan titta i Bältesboden. Det finns många _____ skärp där. (snygg)
- 4 – Trivs du bra i ditt _____ hus? (ny) – Jadå.
- 5 – Vet du nu var porslinet står?
– Ja. Kopparna står i det _____ skåpet och glasen i det _____.
(hög, låg)
- 6 – Har du sett Evas _____ bil? (ny)
– Ja, men vad har hon gjort med sin _____? (gammal)
– Tommy har köpt hennes _____ bil. (gammal)
- 7 – Där är en korvkiosk. Gud, vad jag är hungrig! Vad vill du ha?
– De _____ korvarna ser goda ut. Jag tar en _____ med potatis-
mos. (tjock)
– Okej, jag föredrar nog de _____ korvarna. Jag tar en _____ med
bröd. (smal)
- 8 – Har du sett min _____ blus? (rutig)
– Ja, den ligger i tvätten.
– Javisst ja. Då får jag ta den _____ i stället. (randig)
- 9 – Vem blir Lucia i år, tror du?
– Den _____, _____ flickan i klass 3 c. (lång, ljus)
- 10 – Vem av flickorna är din dotter?
– Det är flickan med det _____ håret. (röd)
- 11 – Vilken resväska ska du ta?
– Jag tar den _____ väskan. (liten)

- 12 – Vill du titta på mina _____ kattungar? (liten)
– Ja, gärna. Jag älskar katter.
- 13 Fy! Man somnar ju på Karl-Henriks _____ lektioner. (tråkig)
- 14 Vi skrattade åt den _____ clownen på cirkusen igår. (rolig)
- 15 – Finns det några _____ lägenheter i ert hus? (tom)
– Jadå. Ett par stycken.
- 16 – Jag vet inte vad jag ska ha på mig i kväll.
– Ta din _____ kjol! Den klär dig. (lång)
- 17 – Vet du att Emelie har klippt sig?
– Ja. Hon är jättesöt i sin _____ frisyr. (kort)
- 18 – Titta, vilket _____ hus! (vacker)
– Ja, där skulle man bo.
- 19 – Ska jag kasta det här _____, _____ tyget.
(ful, gammal)
– Nej, gör inte det! Det kan vara bra att ha.
- 20 – Vad gillade du de _____ ostarna som Kalle bjöd på? (stark)
– De var jättegodas.
- 21 Det var nästan vindstilla igår. Det blåste bara en _____ vind från havet.
(svag)
- 22 – I kväll ska jag träffa några _____ studiekompisar. Vi ska åka till Köpenhamn och gå på Tivoli. (gammal)
– Vad trevligt!
- 23 Oh, vad de här _____ lakanen luktar gott! (ren)
- 24 – Måste du ha det där _____ förklädet på dig? (smutsig)
– Nej, jag ska byta.
- 25 – Vilket rum ska jag bo i?
– I det _____ rummet till vänster. (liten)
- 26 Maria jobbar extra för att kunna skicka pengar till sin _____ syster. (fattig)
- 27 – Röker du?
– Ja, men bara _____ cigaretter. (svag)
- 28 Vi skriver ofta brev till våra _____ släktingar. (rik)

ADJEKTIV

- 29 – Känn på det här _____ tyget! (mjuk)
– Oh, det skulle jag vilja sy en morgonrock av.
- 30 Usch, vilka _____ stolar! Dem kan man ju inte sitta på. (hård)
- 31 När Eva hade blivit frisk från sin _____ sjukdom gjorde hon en jordenruntsresa. (svår)
- 32 – Kan du bära en av de här väskorna?
– Ja, den _____ väskan i så fall. Du får själv ta den _____ väskan. (lätt, tung)
- 33 – Mina barn är tre, fem och sex år.
– Det måste vara jobbigt med tre _____ barn? (liten)
- 34 Jag har inga _____ skor. Jag måste köpa ett par. (modern)
- 35 – Var har du lånat den boken?
– På det _____ biblioteket i centrum. (stor)
- 36 – Ser du bra med dina _____ glasögon? (ny) – Ja, jättebra.
- 37 – Vilken _____ kapp du har! (fin) – Tack.
- 38 – Vet du var Lindas _____ skärp är? (röd)
– Ja, det ligger i badrummet.
- 39 – Skulle du vilja stryka min _____ skjorta till i morgon? (vit)
– Ja, det kan jag väl. Jag kan stryka den _____ också om du vill. (blå)
– Det var snällt av dig. Jag har inte så många _____ skjortor, förstår du. (ren)
- 40 – Vilka nyheter ska du se?
– Jag ska jobba i kväll, så jag får se de _____ nyheterna klockan sex. (tidig)
- 41 – Vet du vad Bosses _____ fru heter? (ny)
– Nej. Jag har inte träffat henne än.
- 42 – Vem är det som är chef här?
– Det är han med den _____ näsan. (stor)
- 43 – Vill du följa med till stan och titta på vårens _____ mode? (ny)
– Ja gärna.

Adjektiv i text

1. Läs texten. Stryk under alla adjektiv.

Ali

Ali är en ung man från Iran. Han bor i Sverige och äger en liten restaurang som heter "Kom in". Där kan man äta både svensk och iransk mat.


Tidigare jobbade Ali på en kebabserving. Lönen var dålig men han var i alla fall glad över att ha ett jobb. Under det första året han var i Sverige gick han också en kurs i svenska. Språket var ganska lätt, tyckte han. Men Ali hade ett problem. Han hade svårt att få kontakt med tjejer. Han blev alltid blyg när han skulle prata med dem.

Efter några år i Sverige åkte han till sitt hemland för att hälsa på föräldrarna. Då träffade han Farida. Hon var trevlig och intelligent och Ali tyckte att hon var söt. Hon var liten och smal, hade svart hår och lite gröna ögon. De blev kära i varandra. Farida följde med Ali tillbaka till Sverige. De gifte sig. Ali öppnade restaurangen och de flyttade in i huset på Bygatan.

"Jag är en mycket lycklig man", brukar Ali säga.

Det finns _____ adjektiv i texten ovan.



 2. Hur är Ali? Beskriv honom: Använd adjektiv.

3. Kombinera adjektiv som är motsatser till varandra.

Se exempel.

- | | | | | | |
|---------------|----------|------------------|-----------|-------|-----------------|
| a) <u>ung</u> | <u>4</u> | 1. ledsen | h) dum | _____ | 8. orolig |
| b) hög | _____ | 2. tjock | i) modern | _____ | 9. ljus |
| c) rik | _____ | 3. ful | j) ren | _____ | 10. tråkig |
| d) sjuk | _____ | 4. <u>gammal</u> | k) rolig | _____ | 11. intelligent |
| e) glad | _____ | 5. låg | l) mörk | _____ | 12. flitig |
| f) smal | _____ | 6. fattig | m) lugn | _____ | 13. smutsig |
| g) fin | _____ | 7. frisk | n) lat | _____ | 14. omodern |

Adjektiv i obestämd form

A. Regelbundna former

Adjektivet i obestämd form böjs efter substantivet.

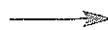
EN-ORD	ETT-ORD	PLURAL
–	-t	-a
en lång väg vägen är lång	ett långt liv livet är långt	långa filmer filmerna är långa
någon trevlig kille ingen fin villa	något trevligt ställe inget fint hus	några trevliga människor inga fina platser många tråkiga böcker flera roliga filmer

1. Skriv rätt form av adjektivet.

Se exemplen och titta på adjektiven i rutan ovan.

Exempel:

- (stor) ett stort problem
- a) (trevlig) några _____ människor
- b) (ny) en _____ cykel
- c) (fattig) ett _____ land
- d) (rolig) en _____ film
- e) (trött) många _____ elever
- f) (glad) ingen _____ lärare
- g) (svensk) en _____ stad
- h) (dålig) inget _____ program
- i) (intressant) många _____ saker



Exempel:

- (tjock) boken är tjock
- j) (varm) Kläderna är _____
- k) (gul) Blomman är _____
- l) (svår) Språket är _____
- m) (fin) Vädret är _____
- n) (ren) Kopparna är _____
- o) (modern) Huset är _____
- p) (rik) Mannen är _____
- q) (dyr) Bilen är _____
- r) (god) Kakorna är _____

2. Hitta på egna adjektiv och substantiv som passar.

Hitta på egna adjektiv som passar till substantiven a) – h) och skriv rätt form.

I raderna i) – p) på nästa sida ska du hitta på egna substantiv som passar till adjektiven.

Skriv adjektiv:

- a) ett _____ berg
- b) _____ bullar
- c) _____ ögon
- d) många _____ människor
- e) ingen _____ sång
- f) ett _____ bord
- g) _____ presenter
- h) en _____ himmel

Skriv substantiv:

- i) ett dyrt _____
- j) tråkiga _____
- k) ett litet _____
- l) ingen sjuk _____
- m) några nya _____
- n) en snygg _____
- o) dumma _____
- p) en grön _____



B. Några oregelbundna former

EN-ORD	ETT-ORD	PLURAL	REGLER:
vacker	vackert	vackra	Adjektiv som slutar på -er, -el, -en tappar ett -e i plural (eller i bestämd form.*)
enkel	enkelt	enkla	
vaken	vaket	vakna	
ny	nytt	nya	Adjektiv som slutar på vokal får -tt vid ett-ord.
blå	blått	blå / blåa	
god	gott	goda	Adjektiv som slutar på -d får -tt vid ett-ord. Adjektiv som slutar på -rd får -rt vid ett-ord.
hård	hårt	hårda	
känd	känt	kända	Adjektiv som slutar på -nd får -nt vid ett-ord.
gammal	gammalt	gamla	Bokstaven -m dubbeltecknas inte framför konsonant.
liten	litet	små	(I bestämd form singular: lilla.*) (I bestämd form plural: små.*)
bra	bra	bra	Adjektivet "bra" har bara en form.

* För bestämd form av adjektivet, se s.168.

1. Skriv rätt form av adjektivet som står inom parentes.

Titta på adjektiven och reglerna i rutan på s. 163.

- a) (hård) Det är ett _____ arbete att vara städare.
- b) (öppen) Det är så kallt här. Stäng fönstret! Det är _____!
- c) (gammal) Olssons sparar på _____ saker.
De kastar aldrig något.
- d) (vaken) Klockan är sju och Jenny och Markus är inte _____.
- e) (vacker) Muhammed har så _____ ögon.
- f) (vuxen) Inga _____ människor var på lekplatsen.
- g) (ny) Akta bordet! Det är väldigt dyrt och det är _____.
- h) (liten) De lever ett lyckligt liv och bor i ett _____ hus
på landet.
- i) (förbjuden) Stanna inte! Det är _____ att parkera här.
- j) (god) God Jul och _____ Nytt År!
- k) (liten) Lägenheten har bara två _____ rum och ett
omodernt kök.
- l) (grå) Min syster är bara trettio år och har _____ hår.
- m) (röd) Men jag är femtio år och har _____ hår.
- n) (känd) Volvo är ett _____ bilmärke.
- o) (liten) Kör försiktigt! Det bor många _____ barn i
närheten.
- p) (ledsen) Lasse och Lena var _____ när barnen
flyttade hemifrån.

2. Skriv tre egna meningar med några av adjektiven på s. 163.

Skriv på separat papper.

C. Blandade övningar på adjektiv i obestämd form

1. Välj adjektiv som passar och skriv dem i rätt form.

Välj adjektiv i rutan eller hitta på egna.

snygg	tunn	liten	varm	känd	dyr	mörk
vacker	modern	trött	bekvämlig	hungrig		
fin	ny	romantisk	kall	säker	billig	snygg

Julia och Ove pratar om resor

Julia kommer från jobbet och hon har några paket med sig. Nu träffar hon Ove på gatan.

Ove: Hej på dig, Julia! Du har handlat, ser jag.

a) Julia: Nja. Det är bara några _____ saker.

Jag och Daniel åker ju till Venedig i vår.

b) Ove: Då har du väl _____ kläder i paketen?

c) Julia: Det är ju ett annat klimat där nere, så jag köpte några

_____ blusar. Redan i april är det _____

och soligt där.

d) Och så har jag köpt ett par _____ skor och jag

hoppas att de är _____ för man går ju mycket

när man är turist.

e) Ove: Men ni ska väl mest åka båt, eller gondol heter det, på kanalerna?

Det blir nog en _____ resa!

f) Julia: Ja, ja. Och Daniel har köpt en _____ kamera.

Den var väldigt _____, men vi betalade halva var.

Ove: Se upp för tjuvar bara!

Julia: Och du då, Ove? Ska du inte resa till Kanarieöarna?

g) Ove: Jo, men jag väntar till hösten när det blir _____

och _____ här hemma. →

